

bb 28. hetes aranylakodalom bakócán

vid tm szb la

1964. február 23.

vasárnap bakócán az egész falu szeretetteljes érdeklődésé-
től kísérve hét aranylakodalmas pár érkezett a községi tanács
épületébe. a tanácsháza előtt a bakócai gyermekotthon fuvós-
zenekarának pattogó ritmusai, bent az épületben uttörők dísz-
sorfala, a községi tanács és a társadalmi szervezetek vezetői
fogadták a lakodalmas menetet. az ötvenéves házassági évfordu-
lót jó erőben, egészségben megért öregeket kovács istván, a
községi tanács vb-elnöke köszöntötte. ezután az anyakönyvve-
zető megnyitotta azt a díszes anyakönyvet, melyet az aranya-
lakodalmas pár ötvenéves házassági jubileumát, amit sze-
bényi jános, kovács józsef, mórlicz mihály, papp márton, horváth
jános, kovács jános, fodor miklós és élettársaik aláírásukkal
hitelesítettek. papp mártonéknak kettős örömet jelentett, hogy
fiuk, - papp józsef - velük együtt ünnepelte ezüstlakodalmasát.
/mti/

18.15/szb

18.15/szb

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-000

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

h i r e k

1964. február 24.

bb. 1. goar gaszparjan áprilisban budapesten vendégszerepel

i/ol/hmé/rj fn

1964. február 24.

goar gaszparjan, a világhírű szovjet koloratur-szoprán-éne-
kesnő legutóbb betegsége miatt kénytelen volt lemondani budapes-
ti vendégszereplését. az elmaradt fellépésekre áprilisban kerül
sor. április 9-én a rigolettóban gilda, 12-én a traviatában violetta
szerepét éneklte az erkel színházban./mti/

bb. 2. kiállítás madách halálának 100. évfordulójára

i/ol/rj fm

1964. február 24.

madách imre halálának 100. évfordulója alkalmából ősszel
kiállítást rendez a petőfi irodalmi múzeum. a kiállítás középpont-
jában az ember tragédiájának „születése”, „összefüggése a meg-
előző drámákkal és lírai költeményekkel, a mű színpadi és irodalom-
történeti pályafutása áll. láthatják majd az érdeklődők madách imre
arcképét, íróasztalát, a tragédia kéziratát és több olyan dokumen-
tumot, amelyek arany és madách kapcsolataira utalnak. bemutatják
továbbá az ember tragédiájának több kiadását, a drámával foglalkozó
hazai és külföldi irodalmi alkotásokat. /mti/

--

- 1 -

le

b. b3. újabb film a főtí gyermekvárosról - elkészült az „Éva a. 5116,, című egész estét betöltő dokumentumfilm

is/tm/rj fm

1964. február 24.

a magyar filmgyártó vállalat dokumentum filmstúdiójában két újabb alkotás készült el.

mészáros mártá rendező irányította a „szeretet,, című kisfilm felvételeit. a főszereplők a főtí gyermekváros lakói. a film arra hívja fel a figyelmet, hogy a társadalom gondoskodásán kívül szülői, emberi szeretetre is szükségük van a kicsinyeknek, ez a stúdiónak a negyedik filmje a főtí gyermekvárosról. operátor: herskó anna.

befejeződtek az „Éva a. 5 116,, című, egész estét betöltő film felvételei is. ez a stúdió első olyan dokumentumfilmje, amelyet nem archiv anyagokból állítottak össze. az alkotás rózsza lászlónak a népszabadságban megjelent riportja alapján készült. a történet címszereplője Éva krcz lengyel egyetemista, aki egyedül maradt életben abból a negyven gyerekből, akiken az auschwitzi koncentrációs táborban kísérleteket végeztek. Éva szülei, a feltevések szerint magyar származásúak. a film bemutatja a jelenleg krakkóban tanuló Éva életét és budapesti látogatásának eseményeit. sokszáz szülő kereste fel évat, akik mind benne remélték megtalálni auschwitzban elpusztult gyermeküket. nádasy lászló rendező filmje arra hívja fel a figyelmet, hogy a háboru nyomai ma is élénken élnek az emberi lelkekben. az operátor sára sándor.

mindkét alkotást a közeljövőben mutatják be a filmszínházak.

rövidesen mozivásznonra kerül a „kézenfogva,, című kisfilm is, amelyet az ideai nyugatnémetországi oberhausenben megrendezett nemzetközi filmfesztivál egyik fődíjával tüntettek ki. a filmet herskó anna rendezte és fényképezte. a „kézenfogva,, a fődíjon kívül a népfőiskolák első díját is elnyerte./mti/

.-.-

4. hatvan év után is működik a jerikói rózsza „vizvezetéke,,

vid/kár/rj sk

1964. február 24.

a baranya megyei bükkösdön nálunk botanikai ritkaságnak számító növényt őriz gelencsér jános kisiparos. az ugynevezett jerikói rózsza észak-afrikában és a vörös-tenger mellékén honos. a gombolyag formájú, almanagyságú növény hosszú, vékony szárait növeszt. a leírások szerint, amikor magjai megérnek, ágai összehajlanak és a szél az egész növénygombolyagot görgetni kezdi a sivatagban. ha eső éri, ágai a felszívott nedvesség következtében kiegyenesednek. a termések pedig felnyulnak és az eső a magvakat bemossa a földbe. a bükkösdői jerikói rózsza most hatvan éves. „vizvezetéke,, mégis kitűnően működik. vízzel telt kistányérba helyezve 25-30 perc alatt teleszívja magát nedvességgel, eközben a gombolyag lassan szétnyílik, levelei kiegyenesednek, annyira, hogy betakarják az egész tányért. a szivacs-ként működő ágacska olyan erővel vezetik a vizet, hogy egy idő múlva az ágak végén csöpögni kezd a víz. a jerikói rózsát egyébként csak ritkán „produkáltatják,, mivel ágai rendkívül törékenyek./mti/

.-.-
- 2 -

le

bb 5. magyar nóták, twist, az új hangos-levelezőlapokon

i tf/sk szb fm

1964. február 24.

a colorvox hangos-levelezőlapokból 9 új tánczenei- és népdal-felvétel készült. a tihany szálló látképével díszített lapra náda, „vidám szaxofon,, című hullly-gully szerzeményét vették fel. a millénniumi emlékművet bemutató lemezen a zafir-madison éneklük. a siófoki napfény szálló látképén a topáz-rockot játsszák. a magdaléna-twist a pécsi széchenyi-térről készített színes képesten „szerepel,, kiadták a „minden ország...,, kezdetű twist számot is egy balatoni üdvözlőlapon.

a népdalok kedvelői is válogathatnak az új kiadványok között. husvétü üdvözlő kártyára vették fel a „buzaföldön, dülűuton...,, és a „van nekem szeretóm...,, kezdetű nótákat lakatos sándor népi zenekara és vörös sári előadásában. egy másik lemeze a „szépen szól a harminckettes...,, a „kék a buzavirág,, és az „országuton hosszú a jegenyesor,, hallgató. hangoslap készült a „hullámzó balaton tetején,, című népdalból is.

végül leoncavallo „mattinata,,-ját a magyar rádió szimfonikus zenekara játssza, gyulai gaál ferenc vezényletével és carelli gábor éneklő./mti/

.-.-

bb 6. az idén is több orvostudományi tanácskozást rendeznek hazánkban

i ms/gk szb zs

1964. február 24.

a magyarországi orvoskongresszusok ideai programja az orvostudományok széles körét öleli fel. májusban a fertőző betegségekről lesz nemzetközi konferencia, amelyen a vizsgálat és a gyógyítás sok időszerű kérdése napirendre kerül. szeptemberben fogászati nagygyűlést, novemberben egészségügyi szervezési konferenciát tartanak. mindkettőt a megelőzés kérdéseiről rendezik. szocialista országok egészségügyi minisztereinek berlini ülésezése alapján.

az országos jellegű tudományos üléseket márciusban iskolai-orvosi ankét nyitja meg. májusban a prádi orvosgyűlésen a fertőző betegségek gyógyításáról és gondozásáról tanácskoznak, kerekasztal-megbeszélésen pedig az emésztőrendszer rosszindulatú daganatainak problémáit vitatják meg.

/folyt.köv./

- 3 -

le

bb 6. /az idén is több... 1. folyt./- szb

budapesten angiológiai napot is rendeznek, amelynek tárgya a belgyógyász és a sebész együttműködése lesz bizonyos érbetegségek kezelésében. ankéton beszélnek meg a klinikai laboratóriumi munka kérdéseit is. júniusban kékesen a pajzsmirigy megbetegedések gyógyításáról tanácskoznak. budapesten röntgen-tanácskozást tartanak. júniusban lesz a sebésznagygyűlés is, amelyen a műtéli szövődményekről tárgyalnak.

a nyár végén debrecenben a szanatórium 50 éves jubileumát tudományos ülészekkel ünneplik.

gazdag az őszi program is. ebben az időszakban kerül sor az említett két nemzetközi konferencián kívül a balatonfüredi kardiológiai konferenciára, a kecskeméti igazságügyi orvostani és pathológus-anatómus nagygyűlésre, a daganatok gyógyszeres kezelésével foglalkozó onkológus szimpozionra, élelmezéstudományi konferenciára, gyógyszerész tanácskozásra, tbc-ankétra. /mti/

bb 7. a televízió a népművelésben

i áe/sk szb fm

1964. február 24.

a művelődésügyi minisztérium országos nakétra készül, amelyen a népművelési szakemberekkel megvitatja a televízió felhasználásának jobb lehetőségeit, hatását a közművelődési munkában. az ankétot megelőzően budapesten 15 művelődési ház művészeti előadói tanulmányozzák munkaterületükön a közönség véleményét az egyes műsorokról, gyűjtik kívánságaikat. a főváros népművelési szakemberei még az országos ankét előtt külön konferencián is megbeszélik tapasztalataikat és egységes javaslatot készítenek. /mti/

- 4 -

bb 8. kétezer perc magyar zene és próza a baráti országoknak -
ünnepi műsorok április 4. alkalmából a külföldi rádiókban

i s/gg/m/fm

1964. február 24.

hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából a baráti országok rádiói magyar zenei, illetve kulturális hetet rendeznek. a műsorokhoz a magyar rádió több mint kétezer percnyi anyagot küld. minden baráti ország rádiójának tizenegyféle prózai anyagot, - köztük novellákat, gyermekmeséket, riportokat - ezenkívül nagymennyiségű zenei anyagot „postáznak,,. az utóbbiak között szerepelnek a budapesti zenei hetek több, nagyszerű koncertjének felvételei is.

a moszkvai rádió kérésére negyvenperces felvételt készítettek fischer annie zongoraművésznő repertoárjából. érdekes összeállítást küldenek az elmúlt évben feltűnt fiatal művészekről is. a kijevi rádió részére nyolcórás műsort állítottak össze prózai és zenei felvételekből.

nemzeti ünnepünk alkalmából a prágai rádió közvetlen adásban sugároz koncertet budapestről. ezenkívül még 15 rádiónak, többek között a tokiói, a helsinki, a mali, a kairói, a rio de janeiroi, az athéni, az oslói, a sydneyi és az algiri adóknak küldtek két-háromórás - főként zenei - anyagot. /mti/

...-

bb 9. tájékoztató a felsőoktatási intézményekről

i vt/hné/m/zs

1964. február 24.

a napokban tájékoztató kerül a könyvesboltokba a felsőoktatási intézményekről. a csaknem 150 oldalas könyv tartalmazza a hazánkban működő összes felsőoktatási intézmények címjegyzékét, ismerteti a felvételi vizsga tárgyait és azok részletes tematikáját, s továbbtanulásra jelentkezés módját, a felvételi eljárás rendjét, a szociális juttatásokra, a tandíjakra, a társadalmi tanulmányi ösztöndíjakra vonatkozó tudnivalókat, az esti - és levelezőtagozatok hallgatóinak kedvezményeit. részletesen felsorolja a felsőoktatási intézmények különböző karait, szakait, ágazatait, külön a nappali és külön az esti, valamint levelezőtagozatokat.

kitér a tájékoztató arra is, milyen eséllyel pályázhatnak a felvételre jelentkezők az egyes intézményekbe, illetve karokra, szakokra. részletesen ismerteti, hogy az egyetemi, főiskolai évek alatt milyen főbb tárgyakkal, illetve témakörökkel foglalkoznak a hallgatók, s az egyes intézményekben szerzett végzettség mire képesít. /mti/

...-

8.06/-n

-5-

Bo L.

bb 10. gépcserékkel növelik a fonalgyártást a hazai fésűsfonó- és szövőgyárban

i sz/gg/m/vg

1964. február 24.

jelentős rekonstrukció folyik a hazai fésűsfonó- és szövőgyárban. a soroksári uti üzemben nincs lehetőség a terjeszkedésre - éppen ezért a gyár fejlesztésének fő módja a gépcseré. a régi, elavult gépi berendezéseket fokozatosan korszerűek váltják fel. a szövődében tavaly 25 új szövőgépet helyeztek üzembe, s ugyanennyit állítanak munkába az idén is, de a rekonstrukció legfőbb színhelye ez évben a fonóda és az előfonóda lesz. olasz és belga gépeket vásároltak, hogy a meglévő üzem-területen egyharmadával növelhessék a fonalgyártást. ez azt jelenti, hogy a másfél év alatt megtérülő harmincmillió forintos beruházással 600 tonna fonallal többet készíthetnek.

a nagyobb mennyiségű fonal elsősorban a kötszövő-ipar igényeinek kielégítését szolgálja, míg a szövőgyártás növelését a távlati terv megvalósítása teszi majd lehetővé. a távlati terv készítésénél számolnak a tavaly végrehajtott vállalati összevonás előnyeivel. a hazai fésűsfonót egyesítették a kistarcsai fésűsfonóval. kistarcsán -, ahol a budapesti központtal ellentétben üzembővítésre, új gyáregységek létesítésére is van lehetőség -, a fonalelőkészítést fokozzák. a gapyumosó, válogató és fésülő üzemet úgy bővítik, hogy az a központot is ellássa. a budapesten felszabaduló üzemerületen a fonást-szövést fejlesztik oly módon, hogy a jelenlegi három és félmillió négyzetméter helyett 1970-ben már hatmillió négyzetméter szövetet gyárthassanak. /mti/

bb 11. növelik a bölcsődei helyek számát

i hi/tné/m/zs

1964. február 24.

a statisztika adatai szerint ezer budapesti gyermekre körülbelül 250 bölcsődei hely jut, különösen a sűrűn lakott belső, valamint a peremkerületek egy részében okoz gondot a gyermekintézmények zsúfoltsága. a helyzet javítására az idén 320 gyermeknek létesítenek új bölcsődét a fővárosban. a 6. kerületben például új 40 személyes, emeletes gyermekintézmény épül, s hely hiányában emeletes megoldást alkalmaznak a 8. kerület ujonnan épülő, 60 személyes bölcsődéjénél is. a peremkerületek közül rákoshegyen emelnek korszerű intézményt nagyértékű társadalmi segítséggel, budafokon pedig a pentz károly téren 40 személyes bölcsőde építését tervezik. a lakótelepek járulékos beruházásaként 180-nal növekszik a bölcsődei helyek száma, látványosan például csaknem 3 millió forint költséggel 60 személyes korszerű gyermekintézményt létesítenek.

/folyt.köv./

8.14/-n

-6-

132 *Zselv*

bb 11. /növelik ... 1. folyt./ m

a fejlesztéssel egyidőben színvonalasabb pedagógiai munkára törekcsenek a bölcsődékben. a budapesti nőtanács és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete együttesen gondoskodik a gyermekintézmények dolgozóinak továbbképzéséről. eddig 1200 okleveles gondozónő sajátította el a bölcsődékben nélkülözhetetlen korszerű pedagógiai és egészségügyi tudnivalókat. /mti/

bb 12. Levél tyereskovától zalaegerszegre

vid/j/m/fm

1964. február 24.

az első úrhajósnő világraszóló hőstette alkalmából a zalaegerszegi ruhagyárban a szocialista címért versenyző vörös csillag-brigád tyereskova nevét vette fel. levélben köszöntötték névadójukat és díszes albumot küldtek neki, amelyben a brigád életét, munkáját mutatták be. a napokban levél érkezett tyereskovától, aki szeretettel üdvözölte a zalaegerszegi ruhagyár dolgozóit és további sikereket kívánt nekik a szocialista építő munkában. a levélhez dedikált fényképet is mellékelte a világ első úrhajósnője. /mti/

bb 13. új készülék a talaj hőmérsékletének vizsgálatára

vid/gö/m/ki

1964. február 24.

az ország különböző részein a meteorológiai állomások rendszeresen mérik a talaj hőmérsékletét is. két centitől négy méter mélységig, naponta többször is megállapítják az egyes rétegek hőfokát. a vizsgálatokról levont következtetések rendkívül hasznosak a mezőgazdaság számára.

a meteorológusoknak azonban sok gondot okoz a vizsgálatok elvégzése. különösen az esős időszakban bonyodalmas a többméter mélyre leásott készülékek kiemelése. ezt a módszert most korszerűsítették. furógéppel készítenek lyukakat és ezekbe nem kazetába, hanem műanyag-csőbe szerelt hőmérőt bocsátanak le. a jól bevált eljáráshoz szükséges készülékeket a vecsési vegyipari ktsz-ben gyártják. a ktsz készítménye a talajrétegek hőmérsékletének vizsgálatán kívül az ömlesztett gabona és a szénhalmok belső hőfokának megállapítására is felhasználhatók. /mti/

8.20/-n

-7-

138 *Zselv*

4. új lehetőségek a méréstechnikában - a stockholmi imeco-tanácskozáson ismerteti új módszerét a magyar feltaláló

1 tz/gg/m/vg

1964. február 24.

újabb jelentős sikert ért el a magyar méréstechnikai kutatás. haas andrás gépészmérnök, a méréstechnikai központi kutató laboratórium tudományos osztályvezetője megtalálta a módját annak, hogyan lehet pontosan mérni valamilyen fizikai jelenséget akkor is, ha a környezetből lehetetlen kiküszöbölni más zavaró hatásokat, és elkerülhetetlen, hogy a mérőműszerben a mérni kívánt és az idegen értékek összegeződve jelentkezzenek.

a laboratóriumban már két műszer készült el, amely ezt az ugynevezett kompenzációs elvet a gyakorlatban is megvalósítja. ezek olyan tárgyak felületi hőmérsékletét tudják megmérni, amelyek valamilyen okból megközelíthetetlenek, amelyeknél tehát csődöt mondanak a hőt kizárólag érintés útján érzékelő műszerek.

a műszerek megállapítják, hogy milyen meleg a levegő az „érinthez”, test közelében - az egyik néhány milliméternyire, a másik méteres távolságból - de ugyanakkor megméri a távolabbi környezet hőmérsékletét is, ami természetesen lényegesen befolyásolja az előbbi értéket. e két adatból azután már maga a műszer állapítja meg, mennyit kell betudnia a környezet zavaró hatásának, s a maradékból kiszámítja a test felületi hőmérsékletét.

az egyik műszer 50 és 150 celsius fok között a gyorsan forgó fényes hengerek felületi hőmérsékletét, a másik 50 és 400 celsius fok között a fénytelen, egyenetlen felületek - gyártás alatt álló textilanyagok, gumi- és csokoládémasszák, stb. - hőmérsékletét méri.

a kompenzációs módszer - amely a hőmérséklet mérésén kívül más területeken is alkalmazható - teljesen új lehetőségeket teremt a méréstechnikában. erre vezethető vissza az a felkérés, hogy a magyar szakember szeptemberben a stockholmi nemzetközi méréstechnikai konferencia - az imeco - tanácskozásán is részletesen ismertesse új módszerét. /mti/

bb 15. „nyilvános”, vacsorák a tervhivatal éttermében - ételhor-
dót is kölcsönöz a belvárosi üzemi vendéglátó vállalat

1 kf/kf/m/vg

1964. február 24.

a belvárosi üzemi vendéglátó vállalat konyháján naponta
75 000 - 80 000 dolgozónak főznek.

/folyt.köv./

8.50/-n

--8-

bb 15. /„nyilvános”, ... 1. folyt./ m

a vállalat vezetői most ismételten felmérték az igényeket. megállapították egyebek között, hogy a belvárosi hivatali negyedében nagyterületen nincs egyetlen olyan étkezőhely, ahol a környék lakossága vacsorázhatna. ezért a tervhivatal zrinyi utcai modern, önkiszolgáló éttermét esténként 4. osztályu üzemmé léptetik elő. bevezették a nyilvános vacsoráztatást, s így többszáz környékbeli lakosnak biztosítanak olcsó, kényelmes esti étkezést.

a vállalat tervei szerint ehhez hasonlóan még további üzemi, hivatali éttermekben vezetik be a vacsorafőzést az idén. az „esti éttermek”, hasznos kezdeményezést is megvalósítanak: aki ott-hon akarja elfogyasztani vacsoráját ételhordót is kaphat kölcsön. /mti/

bb 16. nem éjszakáznak már sokáig az utcán a mávaut-buszok, még ebben a félévben átadják rendeltetésének az andor-utcai új mávaut-telepet

1 hbj/sk/m/vg

1964. február 24.

a budapesti mávaut autóbuszai járják a főváros környéki ország-utakat, a távolsági és kirándulójáratok bejárják az egész országot, sőt a mávaut-kocsik eljutnak külföldre is - éjszaka azonban nincs hol „megpihenniük”, mert a budapesti mávaut -nak nincs korszerű telephelye. a szabócs utcában és a széna téren parkíroznak a kocsik, a szerelők a kisebb javításokat is az utcán végzik.

ez az állapot hamarosan megszűnik. még ebben a félévben - a szakemberek reménykednek, hogy áprilisban vagy májusban - átadják rendeltetésének a mávaut új, korszerű andor utcai telephelyét. a telepen megépült szervizcsarnok építészeti szempontból is figyelemreméltó, mert 54 méter széles, 60 méter hosszú, 16 méter magas, s a belső térségben egyetlen egy tartóoszlop sem található. a tető ugyanis héjszerkezetű, előregyártott elemekből készül, s így nincs szükség alátámasztásra. a csarnokban egyszerre 40 kis- vagy 28 nagykocsi kaphat szervizt. kocsimosáshoz a vizet nem a vízművektől igénylik, hanem közvetlenül a dunából nyerik. az új telep 400 busz kiszolgálására alkalmas és a műszaki dolgozók, szerelők összehasonlíthatatlanul jobb körülmények között dolgozhatnak, mint eddig.

lényegesen fejlődik majd a buszok nagyjavítása is. az autóközlekedés átszervezése során az 5. számú autójavitó vállalat a budapesti mávaut felügyelete alá került.

/folyt.köv./

8.57/-n

-9-

bb 16. /nem éjszakáznak ... 1. folyt./m

az összevonást követően, mind a mávaut főműhelyénél, mind pedig a volt 5. számú autójavító vállalatnál rekonstrukcióra kerül sor. ez a munka az utóbbinál még az év végéig befejeződik. egy-két éven belül tehát lényegesen korszerűbb technológiával az ország valamennyi mávaut buszát egy helyen javíthatják. ez természetesen lehetővé teszi a szalagszerű nagyjavítás megszervezését is. /mti/

...-

bb 17. börtönapló 1848-ból celldömölkön

vid/j/m/fm

1964. február 24.

krónika címmel havonta kiadványt jelentet meg a celldömölköki járási tanács mellett működő honismereti kutató csoport. a kiadvány tájékoztat a községi honismereti szakkörök munkájáról, érdekesebb kezdeményezéseiről. első száma - amely a napokban lát napvilágot - többek között ismerteti a celldömölkön talált, 1848-49-ből származó börtönaplót. /mti/

...-

bb 18. gyár, ahol minden gép költözik

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a komáromi Lenfonógyár 50 éves gépparkjának a felét korszerű szovjet gépekkel cserélik fel. egyidejűleg korszerűsítik a technológiai folyamatokat, megrövidítik a szállítási utakat. erre nagy szükség van, mert az elmúlt évtizedek alatt hol itt, hol ott toldották, bővítették a gyárat. így több technológiai folyamat keresztezte egymást, a félkész termékek rengeteg felesleges utat tettek meg.

a 128 darabból álló gépparkból mindössze 8 marad eredeti helyén, de a költözést úgy bonyolítják le, hogy közben a termelés nem szünetel. a gerebenezőben és az előkártyolóban már végleges alapjukra kerültek a gépek. az egész átszervezést jövőre fejezik be. a jelentős korszerűsítéssel gazdaságosabban, termelékenyebben tudják majd a régi és az új gépeket kihasználni. tíz százalékkal nő a termelés, a dolgozók létszáma azonban változatlan marad. a „költözés” hétmillió forintba kerül és másfél-két év alatt megtérül. /mti/

...-

9.00/-n

-10-

le

bb 19. 164 falusi művelődési otthon győr-sopron megyében

vid/j/m/fm

1964. február 24.

győr-sopron megyében 164 falusi művelődési ház, illetve otthon működik. már csak 27 község nélkülözi ezt a fontos létesítményt, de ezek legtöbbjében is már épül a kultura otthona, vagy a közeljövőben kezdik meg az építkezést.

kilenc községben, - ahol a lakosság létszáma elérte, illetve meghaladta a háromezret - főfoglalkozású igazgatók irányítják a művelődési házak tevékenységét. a győri járás egyik községében, péren két éve készült el a művelődési otthon, amely a tanács kezelésében van, vezetését azonban a helyi termelőszövetkezet által alkalmazott népművelési szakember látja el. /mti/

...-

bb 20. falusi kezdeményezés a vöröskereszt -kongresszus tiszteletére

vid/j/m/fm

1964. február 24.

a bács megyei kisházalás község vöröskereszt szervezetének legutóbbi ülésén figyelemreméltó kezdeményezés született. a falu egészségügyi aktivistái elhatározták, hogy a vöröskereszt közelgő második kongresszusa tiszteletére a faluban egészségügyi állomásokat létesítenek. az ezzel járó teendőik ellátására kétszázra növelik a vöröskeresztes aktivisták számát, és gondoskodnak állandó továbbképzésükről. /mti/

...-

bb 21. a vulkánhab „testvére”, a vulkolór - százezer négyzetméter burkolólap angliának

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a komlói építőipari vállalat igazgatója czárt ferenc és főmérnöke ott miklós többéves kísérlettel kiváló törőszilárdságú, hő- és hangszigetelő, könnyű fajsúlyú, jól munkálható építőanyagot állított elő, amit vulkánhab néven vezetett be a találmányok sorába az országos találmányi hivatal. a vulkánhab a beépítésnél nem igényel kötőanyagot és előnyös tulajdonságai révén az épületszerkezetek költsége 30 százalékkal csökkenthető.

/folyt.köv./
9.06/-n

-11-

le

bb 21. /a vulkánhab ... 1. folyt./ m

néhány nappal ezelőtt megérkezett a vulkánhab fiatalabb „testvéréről”, a vulkolór burkolólapról is az országos találmányi hivatal értesítése, amely szerint ezt az újabb építőipari anyagot is találmányként fogadták el. a vulkolór savnak, lúgnak, maróanyag-nak ellenáll és így a vegyipar kitűnően alkalmazhatja tartályok, medencék bélelésére. az építőiparban a hosszú élettartamu, tetszetős homlokzatok kialakításában van nagy jelentősége. az égetésnél tetszés szerint színezhető és szépen csillogó, zománcszerű felületet kap. felhasználásával színes házak építhetők. bár a vulkolór kísérleti gyártását csak április 15-ével kezdi meg a zalaegerszegi cserépkályha vállalat, bel- és külföldön máris nagy az érdeklődés iránta. felhasználását először a tavasszal pécsett, az új egyetemi városrészben kezdik el. a ferunion külkereskedelmi szerv angliával kötött szerződést százezer négyzetméter vulkolór burkolólap ez évi szállítására. újabb ügyletek kötéséről jelenleg hét másik országgal folynak tárgyalások.

a hazai építőipar vulkánhabból és vulkolórból eddig egymillió négyzetméter vásárlására jelentett be igényt. /mti/

...-

bb 22. női magtárosok az ország első magtáros iskoláján

vid/ká/m/tr

1964. február 24.

a tatai mezőgazdasági technikumban működik az ország első magtáros szakiskolája. a három évre szerződött mezőgazdasági tanulók évente három hónapot töltenek itt. megismerkednek a különféle szemes termények és szálak takarmányok, az üzemanyagok, a gépkatrészek szakszerű tárolásával, a magtisztító gépek üzemeltetésével és karbantartásával. az első végzős tanulók most töltik az utolsó heteket tatán, jórésztük odahaza már önálló magtárosként dolgozik. a tanulók között lányok is vannak, akik kiválóan megállják helyüket, hiszen ma már a magtárosi teendők sem fizikai munkát, hanem elsősorban gépészeti szakismereteket igényelnek. /mti/

...-

9. 12/-n

-12-

bb 23. egy családból négy traktoros

vid/ká/tr/m

1964. február 24.

a vas megyei ják községben a papp családot méltán nevezik traktoros családnak. a négy testvér mindegyike traktoros a helyi petőfi termelőszövetkezetben. először a legidősebb, ferenc ült fel a „vasparipára”, majd őt istván, sándor és végül a legfiatalabb, lajos követte. szorgalmukért megbecsülik őket a tsz-ben. a mostani zárszámadási közgyűlésen sándor és istván „kiváló termelőszövetkezeti tag”, kitüntetést, valamint 1000-1000 forint pénzjutalmat kapott. sándort továbbképző iskolára küldte a gazdaság, a legfiatalabb, lajos pedig - aki nemrég nősült - lakást kap a tsz-től. a jövedelmükre sem panaszkodhatnak a papp-testvérek. havi átlagkeresetük megközelíti a kétezer forintot. /mti/

...-

bb 24. meteorológiai prognózis-jelzés a növényvédőknek - párizsban folytatja kísérleteit dr. sáringer gyula kandidátus

vid/ká/tr/m

1964. február 24.

dr. sáringer gyula kandidátus a növényvédelmi kutató intézet keszthelyi laboratóriumának vezetője érdekes kísérleteket folytat: az időjárás hatását vizsgálja a növényi kártevőkre. az eddigi tapasztalatok szerint a növényi kártevők, elsősorban a repcekártevők nagy csoportjának fejlődését a nappalok hosszúsága határozza meg. a kártevés időtartamát, a rovarok megjelenésének idejét, módját befolyásolja a napi hőmérséklet is. dr. sáringer gyula a nappalok hőmérséklete és a rovarok élete közötti törvényszerűség feltárásán dolgozik, s munkáját áprilistól párizsban folytatja, a világ egyik legmodernebb intézetében a francia központi növényvédelmi kutató intézetben. az állatvilág eme törvényszerűségének kidolgozása fontos előrelépést jelent a növényvédelemben. segítségével ugyanis pontosabban meghatározható a kártevő pusztításának ideje, tehát a meteorológiai prognózis jelzés lesz a növényvédelemnek is. /mti/

...-

9. 16/-n

-13-

bb 25. „villamosítják,, a táci szabadtéri muzeumot

vid/j/m/fm

1964. február 24.

az északdunántúli áramszolgáltató vállalat mérnökei társadalmi munkában elkészítették a fejér megyei táci község határában feltárt gorsium rómaikori település „villamosítási,, tervét. az ásatások színhelyén, a több négyzetkilométeres romterületen kialakítandó szabadtéri muzeumot augusztusban nyitják meg, és addig mintegy 200.000 forintos beruházással „villamosítják,, a romterületet, hogy az esti órákban is megtekinthető legyen. /mti/

bb 26. új technológia a vasúti személykocsi forgóvázak gyártásához

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a vasúti személykocsi forgóvázak sorozatgyártásához új technológiát vezetnek be a wilhelm pieck járműipari művekben. a nemrég életre hívott távlati fejlesztési főosztályon kidolgozták a tervet, amely szerint ez év második felében rátérnek az ugynevezett kötött vonalú folyamatos gyártásra, ami megfelel a korszerű nagyüzemi módszereknek. a gépgyáregység nagy csarnokában különleges célgépekből alakítják ki a zárt termelési sort, ahol nem daruval emelgetik, hanem korszerű anyagmozgató berendezéssel továbbítják a forgóváz kereteket egyik munkahelyről a másikra. az egymást követő munkahelyeken felhegesztik a különböző szerelvényeket, megmunkálják a sík felületeket, elvégzik a szükséges furásokat és egyéb műveleteket, majd kis kocsikon a festősorra kerülnek a forgóvázak. előzetes számítás szerint minden negyedik órában hagyja el egy-egy kész forgóváz a zárt termelési sort. a forgóváz gyártásnak ez az új, korszerű gazdaságos technológiája európai viszonylatban is egyedülálló lesz. /mti/

bb 27. márciusban kezdődik a „primőrccsirke idény,,: 3,000.000 téli csibét nevelnek máris a termelőszövetkezetek

i csj/sk/m/ká

1964. február 24.

az idén januárban 12 megye keltetőállomásai kezdték meg a csibék keltetését, hogy a termelőszövetkezetek minden eddiginél korábban, már márciusban nagymennyiségű primőrccsibét adhassanak piacra, illetve nagyszámu korai jércét sorolhassanak majd a tojóállományukba. január végéig a keltetőállomások 2,220.000 csibét keltettek ki, és 1,6 milliót adtak át a közös gazdaságoknak. ez a múlt évi januári eredményeket csaknem kétszeresen haladja túl. /folyt.köv./

9.22/-n

-14-

le

bb 27. /márciusban ... 1. folyt./ m

februárban tovább fokozódott a keltetés irama, s jelenleg valamennyi megyében dolgoznak már a tanácsi keltetőállomások. a hónap közepéig több mint 3,000.000 naposcsibét értékesítettek, 1,4 millióval többet, mint a múlt év hasonló időszakában. /mti/

bb 28. 42 ezer kötet könyv a szegedi peremkerületek könyvtárhálózatában

vid/j/m/fm

1964. február 24.

a szegedi somogyi könyvtár - a hazafias népfront helyi kulturális bizottságának kezdeményezésére - az elmúlt években kiépítette fiókkönyvtár-hálózatát. a munkástakta negyedekben, a termelőszövetkezeti tagok által lakott peremkerületekben 23 kis könyvtárat létesítettek nagyrészt társadalmi összefogással. ezeken ma már összesen 42.000 kötet áll a lakosság rendelkezésére. a népfront és más társadalmi szervek aktivistái kézimunkákkal, virágokkal tették otthonossá e helyiségeket, amelyekben ma már kis irodalmi műsorokat is rendeznek az üzemi színjátszócsoportok. a könyvbarát-mozgalom munkásai felkeresik az időseket, betegeket, és friss olvasnivalóval látják el őket.

a somogyi könyvtár olvasóinak kétharmada a peremkerületekben lakik. a tavaly kölcsönzött 367.000 kötetnek több mint felét az új fiókkönyvtárakból adták ki. az olvasók száma a négy év előttihez kétszeresére emelkedett.

a somogyi könyvtár - ugyancsak a népfront kezdeményezésére - tavasszal gyermekkönyvtárat nyit a juhász gyula művelődési házban. /mti/

bb 29. februárban 100 millió forinttal gyarapodik a „falusi bankok,, betétállománya

i./kz/m/ká

1964. február 24.

az ország 362 községében működik takarékszövetkezet. ezek a „falusi bankok,, néven ismert szövetkezetek sokoldalú segítséget nyújtanak a termelőszövetkezeteknek a zárszámadásoknál. a szervezetileg és gazdaságilag legfejlettebb, leggazdagabb termelőszövetkezetek a pénzt egyszerűen átutalják a falu „bankjába,, s a kifizetések már ott történnek meg. /folyt.köv./

9.30/-n

-15-

le

bb 29. /februárban ... 1. folyt./ m

a 362 takarékszövetkezet betétállománya január hónapban több mint 80 millió forinttal gyarapodott. az eddigi eredményekből a szakemberek úgy ítélik, hogy a februári betétállomány növekedés meghaladja a januári rekordot is és legalább 100 millió forint lesz. a statisztika szerint a betétállomány növekedése heves, baranya, bács, csongrád és győr-sopron megyékben a legnagyobb arányu. nyilvánvalóan a szőlő- és az intenzív kertészeti termelés hatása fejeződik ki a magasabb jövedelmre mutató gyorsabb betétállomány-növekedésben. /mti/

...-

bb 30. matematika a bányában - három szénbányászati trösztnél végeznek az idén konvergencia méréseket oroszlanlyi tapasztalatok alapján

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a korszerű bányaművelés megköveteli, hogy a bányászat más tudományágakat is igénybe vegyen, mert a teljesítmények fizikai megerősítés nélküli növeléséhez a bányaviszonyok összes feltételeit meg kell ismerni.

ezért kezdtek tavaly oroszlanlyon, a bányászati kutató intézettel közösen, egészen új, a bányászatban eddig ismeretlen kutató munkához. a matematikát hívták segítségül. ugynevezett konvergencia méréseket végeztek a 16-os és a 19-es aknában. tanulmányozták és matematikailag értékelték a művelés alatt álló frontok talpa és főtéje összehajlásának összefüggéseit. a tapasztalat ugyanis az, hogy ezeket a telep vastagsága, a front homlokhossza és a fronti sebesség nagyban befolyásolja. ötszáz helyen végeztek méréseket. mérődobozokat helyeztek el a fémtámok alatt és két napon át, összesen tizennyolcszor ellenőrizték a támok terhelését, a főté és a talp közötti távolság alakulását és az egyes pontok vízszintes irányu elmozdulását.

már az első kísérletek is sok érdekes eredményre vezettek. bebizonyosodott például, hogy az adott bányaviszonyoknál a jelenlegi 60-80 centiméteres támsűrűséget kilencven centiméterre lehetne csökkenteni és így sokkal gazdaságosabban termelhetnének.

az oroszlanlyi tapasztalatok alapján az idén három másik, a mecseki, a közép-dunántúli és a borsodi trösztnél is megkezdik a méréseket, hogy a matematika segítségével kialakíthassák a legcélszerűbb biztosítási módokat és szerkezeteket. /mti/

...-

10,00/m

-16-

bb 31. belterjes gazdálkodás földesen - a holdankinti termelési érték megközelíti a 7.400 forintot

vid/ká/m/sk

1964. február 24.

a harmincas években alig egy-két gazda akadt a hajdu megyei földesen, aki műtrágyát használt, jól munkálta a földjét és esztendőnkön át 30 mázsás csöveskukorica termést takarított be. az idősebbek azt tartották rólu, hogy „megszakítják”, a földet, termésük pedig a maximum, amit ezen a tájon el lehet érni. több mint egy évtizede a rákóczi termelőszövetkezetben művelik a földesiek a 4.600 hold közös szántót, s akik „plafonnak”, tartották a 30 mázsás tengeri termést, most az 51 mázsás átlaggal sem elégedettek, pedig 1.200 holdon öntözés nélkül érték el a kiváló eredményt. esztendőnk óta 40 centiméter mélyen forgatják a talajt ősszel, s több mint 3,5 mázsa műtrágyát juttatnak egy holdra.

az adottságok is rákényszerítették a földesi rákóczi tsz vezetőit és tagjait a belterjes gazdálkodásra, a hozamok növelésére. egy tagra ugyanis alig jut több 4 holdnál a közös szántóból. tavaly olyan eredményt értek el amivel kevés gazdaság dicsekedhet. minden hold közös művelésben lévő szántón 7.393 forint volt a termelési érték. ez az alapja annak, hogy csak a közösből majdnem 20.000 forintot keresett egy-egy szövetkezeti gazda földesen. /mti/

...-

bb 32. saját iskolájukat építik a tatabányai építőipari tanulók

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a tatabányai 314-es számú iparitanuló-intézetben 1400 fiatal 62 féle szakmát tanul. legnépesebb az építőipar, amelynek 23 ágában több mint 500 fiatal sajátítja el a mesterséget. az építőipari tanulókat érdekes módszerrel nevelik önállóságra, felelősségérzetre. évről-évre szerződést kötnek a komárom megyei építőipari vállalattal. az gondoskodik nyersanyagról, gépekről, segédmunkásokról, és fiatalok pedig arra vállalkoznak, hogy minden munkát kifogástalanul végeznek el. közben megismerkednek a munkaszervezéssel is. így például havonta felváltva a legjobb tanulók a brigádvezetők, a tennivalókat termelési értekezleteken vitatják meg. tavaly hét helységben összesen 23 millió forint értékű építkezést végeztek. ezenkívül társadalmi munkában 15.000 órát dolgoztak. /folyt.köv./

9.58/-n

-17-

le

bb 32. /saját ... 1. folyt./ m

most saját maguknak építenek iskolát. a jelenlegiben ugyanis már nem bírják elhelyezni az egyre nagyobb számban jelentkező fiatalokat. az épülő hattantermes, tornatermes épületeiben a földmunkától kezdve a tetőszerelésig minden külső és belső munkát a tanulók végeznék el. /mti/

...-

bb 33. hazatérnek a fiatalok szolnok megye termelészövetkezeteibe

vid/ká/tr/m

1964. február 24.

szolnok megyéből az elmúlt tíz esztendőben több ezer fiatal vándorolt el és az ország nagy iparvidékein, gyáraiban keresett munkát. a kunszentmártoni járás községeiben még ma is kétezer fiatal ül naponta, vagy a hét végén vonatra, hogy távoli munkahelyére utazzék.

a majdnem egy évtizedes vándorlásnak az elmúlt esztendő vetett véget. a termelészövetkezetek egy-két kivétellel megerősödtek. 1963-ban a megye hatvanezer szövetkezeti gazdájának átlagosan több mint ezer forinttal emelkedett a munkaegységre eső részesedése. a biztos megélhetés mellett vonzza a fiatalokat az is, hogy a saját géppark kialakításával lehetőség nyílik ipari jellegű munkára, továbbá, hogy egyre több gazdaság épít művelődési házat, alakít sportkört, művészeti csoportot, nyit kihelyezett iskolát. 1963-ban körülbelül 600 visszatérő fiatal kérte tagfelvételét szolnok megye termelészövetkezeteibe. /mti/

...-

bb 34. röntgensugaras vastagságmérőt szereltek fel a dunaujvárosi meleghengerműben

vid/lk/m/ki

1964. február 24.

a dunai vasmű meleghengerművében eddig csak hengerlés után, a hűtőpadon tudták mikrométerrel ellenőrizni a lemezek vastagságát. gyakran előfordult, hogy a programszerűenél vastagabb, vagy vékonyabb, az ugynevezett tűrés határokon kívüli lemezek készültek.

most olyan korszerű mérőberendezést szereltek fel, amely hengerlés közben röntgensugarakkal folyamatosan méri, a lemezvastagságot. /folyt.köv./

10.03/-n

-18-

le

bb 34. /röntgensugaras ... 1. folyt./ m

a berendezést a lemezsoron az ötödik hengerpár után szerelték fel és védőburkolattal látták el. a hengercsorn mellett egy méter átmérőjű óralapot állítottak fel, amelyen hengerlés közben mutató jelzi a beállított mérettől való eltérést. így a hengercsornok és a kormányosok a vastagságmérő jelzése alapján azonnal szabályozhatják a hengerlési vastagságot.

a röntgensugaras vastagságmérő üzemi próbáit megkezdték. a számítások szerint a méretpontosabb hengerléssel egy éven belül megtérül a berendezés költsége. /mti/

...-

bb 35. tizenötödik zárszámadás a legöregebb baranyai tsz-ekben

vid/ká/tr/m

1964. február 24.

baranya megye legöregebb szövetkezeti gazdaságaiban - a dunaszekcsői egyetértés, a lippói béke öre és a villányi új alkotmány tsz-ekben - sikeres zárszámadás volt a mostani: a tizenötödik. a másfél évtized alatt összekovácsolódott tagság mind a három helyen sikerrel megbirkózott a múlt évi időjárás- okozta nehézségekkel. a hozzáértő, szorgalmas szövetkezeti gazdák 1963-ban együttesen több mint harmincmillió forint értékű árut adtak az országnak. ennek megfelelően jelentősen növekedett a termelészövetkezetek tiszta vagyona, mégpedig dunaszekcsőn, 3,265.000, lippón 1,635.000, villányban 3,265.000 forinttal. a három jubiláló szövetkezeti gazdaság tehermentes vagyona együttvéve megközelíti a 35 millió forintot. természetesen növekedett a tagok közösből származó jövedelme is. dunaszekcsőn az egy tagra jutó évi részesedés 2663 forinttal, lippón 2208 forinttal, villányban 2810 forinttal volt magasabb, mint az előző esztendőben.

a zárszámadó közgyűléseken a tagság ünnepélyesen emlékezett meg a jubileumról. a hamarosan sorrakerülő tervtárgyaló közgyűléseken pedig külön köszöntik az alapító tagokat: 13 idős szövetkezeti gazdát, akik 1948 óta a közösből dolgoznak. /mti/

...-

le

10.10/-n

-19-

bb 36. a téglagyárak a szénhulladék felhasználásával - 150.000 tonna jó minőségű szenet takarítanak meg az idén

1 sb/tné/m/vg

1964. február 24.

a téglá- és cserépipari tröszt az idén áttér a meddőhányóra dobott szénhulladék tömeges felhasználására. egyetlen tüzelőberendezéssel sem lehet már hasznosítani ezt a meddőt, mert legfeljebb ezer-ezerötszáz kalóriájú a pala és kőzetréteg közé keveredett szén. az iparág néhány üzemének dolgozói viszont már évek óta jól hasznosítják a porrá őrölt meddőt, amely javítja az agyagmassza, illetve a téglá minőségét. nagy előnye az is, hogy a masszába kevert szénpor résztvesz a téglá égetésében, így kevesebb jóminőségű szenet fogyasztanak a kemencék.

a jól bevált módszer általános elterjesztését most készítették elő az iparág dolgozói, s az idén kapnak először annyi meddőport a bányászattól is, hogy mintegy 140 téglagyárban kezdhetik meg a szénporos termékek gyártását. ebben az évben csaknem 500.000 tonna meddőport használnak fel, s átlagosan 300 kiló szénhulladékot kevernek ezer téglá anyagához. ezzel az egyébként hasznavehetetlen meddővel 150.000 tonna jóminőségű szenet helyettesítenek. így az iparág csaknem 8 millió forinttal csökkenti önköltségét. /mti/

le

...-

10.12/-n

-19-

bb 37. időjárásjelentés

gg/m

1964. február 24.

a meteorológiai intézet jelenti február 24-án, hétfőn 13 órakor:

a hőmérséklet kissé emelkedik

az atlanti óceánon elhelyezkedő, nagy kiterjedésű ciklon előoldalán meleg levegő áramlik nyugat- és közép-európa légterébe. így ezeken a területeken általában felhős, sokfelé csapadékos, enyhe időjárás alakult ki. a szovjetunió európai területén azonban még igen hidegek vannak. itt ma hajnalban sok helyen minusz 20 fok alatti fagyok keletkeztek.

hazánkban tegnap csapadék nélküli, napos, hideg idő volt napközben a hőmérséklet országszerte minusz 3 és plusz 3 fok között váltakozott. ma hajnalban a vác-szeged vonaltól nyugatra minusz 5- minusz 9, ettől keletre minusz 9- minusz 15, sőt tiszabecsen minusz 17 fokig hűlt le a levegő. ma reggel 7 órakor dobogókőn 16, mátraházán 18, kékestetőn és galyatetőn 28 centiméter vastagságú hóréteget mértek. ma délelőtt országszerte felhős, hideg az idő.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke minusz 3.0 fok volt, a sokévi átlagnál 5.0 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok. a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: felhős idő, nyugaton néhány helyen havasesővel, esővel. élénk déli szél. a hőmérséklet kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton minusz 3- minusz 7, máshol minusz 8- minusz 12. legmagasabb nap-pali hőmérséklet holnap plusz 1- plusz 5 fok között.

a duna vizállása hétfőn délelőtt 11 órakor budapestnél 166 centiméter. /mti/

...-

le

13.16/-n

-21-

bb 38. kormányhatározat a mezőgazdasági földek hatékonyabb védelméről

1 le/m/ká

1964. február 24.

a forradalmi munkás-paraszt kormány legutóbbi ülésén határozatot hozott a mezőgazdasági művelésre alkalmas földterületek hatékonyabb védelméről.

a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelméről két évvel ezelőtt hozott törvény a többi között kimondta, hogy beruházást csak mezőgazdasági termelés céljára nem alkalmas vagy gyengébb minőségű területeken lehet megvalósítani, s a mezőgazdasági termelésből területet kivonni, illetve a föld művelési ágát megváltoztatni csak hatósági engedély alapján szabad, a földek védelme azonban mindeddig nem vezetett kellő eredményre, elsősorban azért, mert a törvény rendelkezéseit különbözőképpen értelmezték, s az egyes állami szervek, illetve különböző időpontokban hozott intézkedések között nem volt meg a szükséges összhang. ennek következtében a mezőgazdasági termelésből továbbra is jelentős területek estek ki, s a szántóterület indokolatlanul tovább csökkent. ez tette szükségessé, hogy a kormány határozatot hozzon a földek védelméről szóló törvény végrehajtásának hatékonyabbá tételéről.

a határozat első pontja kimondja, hogy a mezőgazdasági rendeltetésű földek megfelelő hasznosítása, elsősorban a szántó, rét és legelő céljára alkalmas területek indokolatlan csökkenésének megakadályozása végett a területfelhasználással járó tervelési irányzatokat összhangba kell hozni a földvédelmi törvény rendelkezéseivel. ennek megfelelően a megyei tanácsok végrehajtóbizottságainak számba kell venniük és ki kell jelölniük azokat a területeket, amelyek erdő, szőlő és gyümölcsös telepítésére, valamint ipari és egyéb beruházások céljaira felhasználhatók. az éves és a távlati tervek kialakításánál, majd a tervek területi és üzemi bontásánál ezeket az előzetes kijelöléseket figyelembe kell venni, s telepítést vagy beruházást csak előzetesen kijelölt területre lehet engedélyezni. ha belterületen lévő mezőgazdasági művelésű területet akarnak más célra felhasználni, ugyancsak meg kell szerezni a megyei tanács végrehajtó bizottságának engedélyét. 20 holdnál nagyobb terület esetében az engedélyhez a földművelésügyi és az építésügyi miniszter hozzájárulása is szükséges.

az engedély nélküli felhasználás és az ebből származó népgazdasági károk megelőzése érdekében a telepítések, létesítmények beruházási programjának elkészítésére, a terület kisajátítására és a beruházás megvalósításának megkezdésére csak akkor kerülhet sor, ha a területnek a mezőgazdasági termelésből való kivonására, illetve a művelési ág megváltoztatására vonatkozó engedély rendelkezésre áll. ilyen engedély hiányában a bankok nem folyósíthatnak pénzt a beruházáshoz vagy telepítéshez.

/folvt.köv./

14,52/m

15.00 Cse

- 22 -

bb 38. /kormányhatározat ... 1. folyt./ m

a kormány határozata kimondja, hogy a járási tanácsok kötelesek felülvizsgálni az 1962. január 1. óta megvalósított valamennyi erdő-, szőlő- és gyümölcsös-telepítést és az egyéb beruházásokat. ha ezeket engedély nélkül hajtották végre, az engedélyezésre jogosult szervek kötelesek elrendelni az eredeti állapot helyreállítását, a helyreállítási kötelezettség alól indokolt esetben a földművelésügyi miniszter felmentést adhat. ha viszont elrendelik az eredeti állapot helyreállítását, az ezzel kapcsolatos költségeket az üzemi, illetve vállalati eredmény terhére kell elszámolni, s a vállalatok felügyeleti szervei és a pénzügyintézetek a költségeket eredményrontó tényezőként kötelesek kezelni. ugyanazok a rendelkezések érvényesek azokra az engedély nélküli terület-kivonásokra, illetve művelési ág-változtatásokra is, amelyekre ezentúl, a határozat életbelépése után kerülne sor.

a határozat szigorú rendszabályokat tartalmaz azokkal szemben, akik nem tartják be a törvényt. a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmét sértő cselekmények miatt bekövetkezett károkért felelősségre kell vonni mindazokat a személyeket, akik a károkat intézkedésükkel előidézik, továbbá azokat is, akik törvénysértően engedélyt adnak a művelési ág-változtatáshoz, illetve a mezőgazdasági területek kivonásához. azoknak a dolgozóknak, akiknek ez irányú felelősségét megállapították prémiuma illetve nyereségrészesedése megvonható vagy csökkenthető. a határozat végül kötelessé teszi az illetékes állami szerveknek, hogy azonnal jelenték az általuk észlelt, földvédelmet sértő eseteket és vonják felelősségre az ilyen irányú bejelentések elmulasztóit. /mti/

...-

bb 40. tíz vagon alma érkezett a nyírségből

1 m.j./sk/m/ká

1964. február 24.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn 13 vagon és 119 tehergépkocsi idénytermék futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 10 vagon nemesalma, 1 vagon burgonya, 1 vagon savanyított káposzta és 1 vagon kelkáposzta.

a 10 vagon alma a nyírségből érkezett. a piros fajtájú téli almát osztályozva különként 3,50 forinttól 6,80 forintig, a fehér fajtájút 2,80 forinttól 5,20 forintig, a husvéti rozsmaring almát 3 forinttól 5,60 forintig árusították. a nyírségi jonatán almát 5 kilós csomagban 38 forintért adták. /mti/

...-

14,52/-n

-23-

15.00 Cse

bb 39. megkezdtek a gépek szerelését az épülő szegedi gumigyárban
vid/tné/m/sf 1964. február 24.

megkezdődött a tizenhét holdas területen épülő szegedi műszaki gumigyár beruházásának harmadik szakasza: az üzemi főépületben, a 11.500 négyzetméteres nagycsarnokban megkezdtek a gépek szerelését. „óriások”, is vannak közöttük, például a jászberényi aprítógyárban készült hangerszék. a padlólemezek, szállítóhevederek, hajtósíjak, gumitömlők gyártásához szükséges nyersgumit puhítják, nyújtják velük. Impozáns méretű lesz a többszáztonnás nyugatnémet gyártmányú kalander-gépsor is, amellyel a különféle műszaki szöveteket vonják majd be gumival. a harminc méter hosszú, többemeletnyi magas berendezés alsó részét mintegy négy méter mélyen a föld felszine alá süllyeszti. szerelik a nyugatnémet, valamint csehszlovák gyártmányú folyamatos vulkanizáló gépeket, bolgár préseket és egyéb berendezéseket is, készül a kazánház, a transzformátorház, hogy a szeptemberi próbaüzem kezdetére rendelkezésre álljon a gőz és a villamosenergia.

a szerelésben már részt vesznek a gyár ujonnan kiképzett szakmunkásai is, akik az országos gumipari vállalat budapesti rugganytagyári központi telepén sajtáztatták el a szakmát. /mti/

bb 41. nyilvántartásba került a félmilliomodik televízió előfizető - tv bejelentési rekord januárban

i kf/kf/m/ki

1964. február 24.

hat évvel ezelőtt 1958. februárjában iratkozott fel hazánkban az első televízió előfizető, s most az évbefordulóra jelentkezett a félmilliomodik. a kezdeti esztendőket leszámítva évenként több mint százezerrel növekedett a televízió-készülék tulajdonosok tábora. a múlt év végén a posta statisztikája 471.377 előfizetőt mutatott ki.

az idén, úgy látszik, az eddigieknél is rohamosabb fejlődés várható, hiszen már az év első hónapjában bejelentkezési rekordot jelzett díjnyilvántartó hivatal. januárban csaknem 22 000 televízió előfizető jelentkezett. februárban további kilencszázzal gyarapodott a készülék tulajdonosok száma. a hónap közepén vették nyilvántartásba a félmilliomodik televízió előfizetőt, német jános komló termelészövetségi tagot.

a most készült legfrissebb statisztika szerint hazánkban 751 bejelentett televízió működik, ami azt jelenti, hogy minden ötödik családnak van tv-je. /mti/

15.10/a

15.10/a

- 24 -

bb.44. v.a. kukarkin

k/tz/gg/rj ki

1964. február 24.

szovjet csillagász, a matematikai és fizikai tudományok doktora, a szovjetunió tudományos akadémiaja változó csillag-szekciójának elnöke szerdán, február 26-án délután 6 órakor az uránia csillagvizsgálóban előadást tart „korszerű elképzelések a világegyetem fejlődéséről”, címmel. /mti/

bb. 45. kétszáz hajdusági tsz-főagronómus tanácskozása hajduszoboszlón

vid/ká/sk/rj

1964. február 24.

hétfőn délelőtt 200 termelészövetségi főagronómus részvételével egyhetes tanácskozás kezdődött hajduszoboszlón. a szövetségi vezetők, a legfontosabb növényfélések, a kenyérgabona, a kukorica, a cukorrépa és a szalastakarmányok termesztéséről, továbbá a korszerű nagyüzemi növényvédelemről és az öntözésről hallgatnak előadásokat. az egyhetes továbbképzésnek tapasztalatcsere jellege is van. az előadások után konzultációkat rendeznek, s ezeken ismertetik az elmúlt évek legjobb módszereit. /mti/

bb. már tizennyolc ország több mint kétszáz filmjét nevezték be a 3. budapesti műszaki tudományos filmfesztiválra - sajtóértekezlet a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségében

t/tz/gg/rj ki

1964. február 24.

hétfőn a technika házában sajtóértekezletet tartott a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége a 3. budapesti műszaki tudományos fesztivál előkészítéséről.

a hazai és külföldi újságírók előtt a fesztivál rendezőbizottságának ügyvezető elnöke, duzs jános, az országos műszaki fejlesztési bizottság osztályvezetője elmondotta többek között, hogy április 15-én és 25 között méreteiben és tematikájában egyaránt az egész világon legnagyobb és legátfogóbb idei seregszemléjére kerül sor a műszaki tudományos filmeknek. már február közepéig 18 ország több mint 200 filmet nevezett be. a rendezőség számítása szerint azonban a fesztivál végleges műsorának összeállításakor 27 ország 250 filmje számba kell majd a megfelelő vetítési időt biztosítani. eddig a leg több filmet - 39-et - a német szövetségi köztársaság nevezte be, utána anglia következik 30, a német demokratikus köztársaság 20, franciaország 13, a szovjetunió és Lengyelország pedig 12-12 filmmel.

/folyt.köv./

15.20/a

15.20/a

- 25 -

bb 39. megkezdtek a gépek szerelését az épülő szegedi gumigyárban
vid/tné/m/sf 1964. február 24.

megkezdődött a tizenhét holdas területen épülő szegedi műszaki gumigyár beruházásának harmadik szakasza: az üzemi főépületben, a 11.500 négyzetméteres nagycsarnokban megkezdtek a gépek szerelését. „óriások”, is vannak közöttük, például a jászberényi aprítógépgyárban készült hangszékek. a padlólemezek, szállítóhevederek, hajtósíjak, gumitömlők gyártásához szükséges nyersgumit puhítják, nyújtják velük. impozáns méretű lesz a többszáztonnás nyugatnémet gyártmányú kalander-gépsor is, amellyel a különféle műszaki szöveteket vonják majd be gumival. a harminc méter hosszú, többemeletnyi magas berendezés alsó részét mintegy négy méter mélyen a föld felszín alá süllyeszti. szerelik a nyugatnémet, valamint csehszlovák gyártmányú folyamatos vulkanizáló gépeket, bolgár préseket és egyéb berendezéseket is, készül a kazánház, a transzformátorház, hogy a szeptemberi próbaüzem kezdetére rendelkezésre álljon a gőz és a villamosenergia.

a szerelésben már részt vesznek a gyár újonnan kiképzett szakmunkásai is, akik az országos gumiipari vállalat budapesti ruggyantyári központi telepén sajtították el a szakmát. /mti/

bb 41. nyilvántartásba került a félmilliomodik televízió előfizető - tv bejelentési rekord januárban

1 kf/kf/m/ki

1964. február 24.

hat évvel ezelőtt 1958. februárjában iratkozott fel hazánkban az első televízió előfizető, s most az évbefordulóra jelentkezett a félmilliomodik. a kezdeti esztendőket leszámítva évenként több mint százezerrel növekedett a televízió-készülék tulajdonosok tábora. a múlt év végén a posta statisztikája 471.377 előfizetőt mutatott ki.

az idén, úgy látszik, az eddigiéknél is rohamosabb fejlődés várható, hiszen már az év első hónapjában bejelentkezési rekordot jelzett a nyilvántartó hivatal. januárban csaknem 22 000 televízió előfizető jelentkezett. februárban további kilencszázzal gyarapodott a készülék tulajdonosok száma. a hónap közepén vették nyilvántartásba a félmilliomodik televízió előfizetőt, németén János Komlósi termelőszövetkezeti tagot.

a most készült legfrissebb statisztika szerint hazánkban 751 bejelentett televízió működik, ami azt jelenti, hogy minden ötödik családnak van tv-je. /mti/

15.10/a

ki. 31. 1964

- 24 -

bb.44. v.a. kukarkin

k/tz/gg/rj ki

1964. február 24.

szovjet csillagász, a matematikai és fizikai tudományok doktora, a szovjetunió tudományos akadémiaja változó csillag-szekciójának elnöke szerdán, február 26-án délután 6 órakor az uránia csillagvizsgálóban előadást tart „korszerű elképzelések a világegyetem fejlődéséről”, címmel. /mti/

bb. 45. kétszáz hajdusági tsz-főagronómus tanácskozása hajduszoboszlón

vid/ká/sk/rj

1964. február 24.

hétfőn délelőtt 200 termelőszövetkezeti főagronómus részvételével egyhetes tanácskozás kezdődött hajduszoboszlón. a szövetkezeti vezetők, a legfontosabb növényfélések, a kenyérgabona, a kukorica, a cukorrépa és a szalastakarmányok termesztéséről, továbbá a korszerű nagyüzemi növényvédelemről és az öntözésről hallgatnak előadásokat. az egyhetes továbbképzésnek tapasztalatcsere jellege is van. az előadások után konzultációkat rendeznek, s ezeken ismertetik az elmúlt évek legjobb módszereit. /mti/

bb. már tizennyolc ország több mint kétszáz filmjét nevezték be a 3. budapesti műszaki tudományos filmfesztiválra - sajtóértekezlet a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségében

t/tz/gg/rj ki

1964. február 24.

hétfőn a technika házában sajtóértekezletet tartott a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége a 3. budapesti műszaki tudományos fesztivál előkészítéséről.

a hazai és külföldi újságírók előtt a fesztivál rendezőbizottságának ügyvezető elnöke, Duzs János, az országos műszaki fejlesztési bizottság osztályvezetője elmondotta többek között, hogy április 15. és 25. között méreteiben és tematikájában egyaránt az egész világon legnagyobb és legátfogóbb ideai seregszemléjére kerül sor a műszaki tudományos filmeknek. már február közepéig 18 ország több mint 200 filmet nevezett be. a rendezőség számítása szerint azonban a fesztivál végleges műsorának összeállításakor 27 ország 250 filmje számolt majd a megfelelő vetítési időt biztosítani. eddig a leg több filmet - 39-et - a német szövetségi köztársaság nevezte be, utána Anglia következik 30, a német demokratikus köztársaság 20, Franciaország 13, a szovjetunió és Lengyelország pedig 12-12 filmmel.

/folyt.köv./

15.20/a

ki. 31. 1964

- 25 -

b. 46. / már tizenhét.....1. folyt./rj

a filmek jellegük és témájuk szerint különböző kategóriákba sorolva kerülnek a hazai és külföldi szakemberekből összeállított zsűri elé. díjat kap minden csoport első három helyezettje, továbbá külön nagydíjjal tüntetik ki az egész fesztivál három legkiemelkedőbb filmjét.

a fesztivállal egyidejűleg nemzetközi szakmai bemutatót rendeznek a műszaki és tudományos filmzés és fényképezés eszközeiről. ugyancsak nemzetközi jellegű kollokviumon tárgyalják meg, hogyan lehet a legeredményesebben felhasználni az ilyen filmeket az egyetemi és főiskolai oktatásban. egyébként a fesztivál idején budapesten tartja tanácsulását a csaknem 40 ország szervezeteit egyesítő nemzetközi tudományos filmszövetség is./mti/

--

bb 42. nyakkendő-kiállítás nyílt a tanács köruton

t tó/tm szb ki

1964. február 24.

a divatáru nagykereskedelmi vállalat rendezésében hétfőn nyakkendő-kiállítás nyílt a belkereskedelmi minisztérium ruházati főigazgatóságának tanács körut 8 szám alatti bemutatótermében.

a kiállítás március 7-ig tekinthető meg. /mti/

--

bb 43. budapest felett már csak alsógöd és a megyeri csárda között maradt összefüggő jégpáncél a dunán - paksig felhasították a jeget a dunai jégtörők - regensburg és komárom között már árut szállítanak a teherhajók

ö sb-hbj/gg szb ki

1964. február 24.

a duna még a lehülés ellenére is viszonylag meleg vizet hozt a magyar határon. a 0.2-1 fokos víz már csaknem teljesen elolvasztotta a budapest feletti folyószakasz jégtakaróját. egy héttel ezelőtt még 100 kilométer hosszú volt ez a jégpáncél, de hétfőn reggel csak a megyeri csárda és alsógöd közötti 10 kilométeres folyószakaszról jelentettek összefüggő jeget, a hullámverés és a szél is tördéli, hasogatja a gyenge jégtakarót. így a vizügyi szakemberek véleménye szerint budapest felett már valószínűleg e hét közepére megtisztul a jégtől a duna.

a jégtörő hajók szombaton és vasárnap is dolgoztak. az országos vizügyi főigazgatóság utasítására három hajó több mint 30 kilométeres új szakasszal meghosszabbította a magyar-jugoszláv jégpáncélba vágott folyosót. hétfőn reggelig a síó torkolatától paksig felhasították a duna jegét. nem volt könnyű dolgozni, mert a helyenként egymásra csuszott és összefagyott jégtábláknak 40-120 centiméter vastag rétegében kellett utat vágni. a 15-20 méter széles új szakasszal most már csaknem 150 kilométer hosszú és paksitól a dráva torkolatáig ér a magyar-jugoszláv jégtakaróban megnyitott folyosó.

/folyt.köv./
15.40/a

- 26 -

bb 43. /budapest felett... 1. folyt./- szb

a jég elvonultával a duna felső szakaszán a téli kikötőkből azonnal kifutottak a vontatók és az uszályok, regensburg és komárom között már megkezdődött a rendszeres teherhajózás. az uszályokon gabonát, műtrágyát, bauxitot, darabárut szállítanak.

egyébként végig a dunán, tehát az alsó-duna szakaszon is, a telelőkben mindenütt készenlétben állnak a hajók. amint lehuzódik a jég, a jégtől megtisztult folyószakaszokon árut szállítanak, lehetőleg éjjel-nappal, mert az elmúlt két hónapban rengeteg szállítanivaló gyűlt össze.

a múlt év közepe óta nem jutottak budapestre a duna-tengerjáró hajók, mert a nyár végétől a tél beálltáig alacsony volt a duna vízállása, utána pedig a jég tartotta távol a hajókat. a hosszú távollét után azonban előreláthatólag már a közeljövőben hazatérhetnek a duna-tengerjáró hajók, hogy a földközi tengeri kikötőkből árut hozzanak, s utána újból megrakodva indulhassanak utnak. /mti/

--

bb 47. munkaruhák a divatbemutató sztárjai között - bemutatták a konfekcióipar új modelljeit

t sz/tné szb ki

1964. február 24.

hétfőn ismét divatbemutatót tartottak a ruházati mintatervező vállalatnál. ezúttal a konfekciógyárak ismertették meg a szakértőkkel legújabb modelljeiket. a konfekcióiparban meghonosított folyamatos gyártást követve mind a négy évszak divatját tükrözték a ruhák, de elsősorban az ősszel forgalomba kerülő öltözékek mintadarabjait tartalmazta a kollekció.

a női ruhákat a legkülönbözőbb testalkatra méretezték és terveztek, s így nem hiányzott közülük a mollettebbeknek való extraméret sem. a bemutató legsikerültebb öltözékei közé tartoztak a munkaruhák, amelyeket ilyen negyedéves kollekciókban most először láthattak a szakértők. több újszabású sötétkék és színes köpenyt sorakoztattak fel, a legnagyobb sikert azonban a kétrészes sötétkék ripszanyagból készült munkakosztüm aratta, amelyet áruházi kiszolgálóknak, szállodai alkalmazottaknak és más hasonló munkakörben dolgozóknak szántak. /folyt.köv./

16.--/- szb

-27-

16/

bb 47. /munkaruhák a divatbemutató... 1. folyt./- szb

a gyermekruhák sok szép változata szintén megnyerte a szakértők tetszését. érdekesnek tűnt, hogy míg a női kabátok általában élénkebb, világos, a gyermekkabátok sötétebb szövetből készültek. a serdülőkorú lányoknak főként princess szabásu ruhákat ajánlanak a tervezők, mert ezeket nem nővik ki olyan könnyen, mint a derékban elvágottakat. az egybeszabott ruhákat általában övvel fogják össze s az öv a növekedést követve helyezhető mindig a derék vonalára.

a meglelt férfiakkal hosszabb felöltők készülnek, mert körükben nem hódított a kurta kabát. most csak a fiatalabb korosztály számára mutattak be térdig, vagy azon felül érő szövet és ballonkabátokat.

a kereskedelem képviselői a bemutatott kollekcióból e héten választják ki azokat a modelleket, amelyeket a gyárak a harmadik negyedévben nagy sorozatban készítenek. /mti/

--

bb 48. befejeződött a cukorgyártási idény - kétezerkétszáz vagon cukor terven felül

i kf/kf szb ki

1964. február 24.

a hagyományoktól eltérően az idén négy-öt héttel elhúzódott a cukorgyártási idény. a kedvező termés nyomán ugyanis a tervezettnél 55 000 vagonnal több répát dolgozott fel az ipar. a szerencsi és a hatvani cukorgyárban szombaton kezdték meg az utolsó répaszállítmány feldolgozását, hétfőn azonban már itt is befejezték a munkát. ezzel a cukoripar gyártási idénye véget ért.

a magyar cukoripar 11 üzeme szeptembertől 340 000 vagon répát dolgozott fel, összesen 43 000 vagon cukrot gyártott, 2 200 vagonnyit terven felül. ezenkívül mintegy 155 000 tonna melaszt adott a szesz- és takarmánykészítő iparnak. az idén a tavalyihoz képest 600 vagonnal több cukrot csomagolnak egykilós tasakokba s mintegy 500 vagon makkát - a múlt évi mennyiség kétszeresére - adnak a kereskedelemnek. a cukoripar tervének túlteljesítése lehetővé teszi, hogy a hazai igények kielégítésén túl, terven felül mintegy 2 000 vagonnal több cukrot szállíthassanak exportra.

te .köt./

16.06/- szb

-28-

bb 48. /befejeződött... 1. folyt./- szb

a hosszantartó kampány erősen megviselte a régi, 50-70 éves cukorgyártó berendezéseket, s mivel rendbehozásukra több üzemben a szokásosnál rövidebb idő jut, nagy munka vár az ipar műszaki dolgozóira. a gyárakban már mindenütt nozzálattak a technológiai és a gyártóberendezések szétszereléséhez. a gépeket felülvizsgálják, elhasznált alkatrészeit kijavítják, kicserélik. a karbantartással egyidőben tovább tart a cukoripar beruházása, egyes üzemek rekonstrukciója. az idén mintegy 128 millió forintot fordítanak erre a célra. őszre üzembeáll a hatvani cukorgyár erőtelepe, amely a konzervgyár zavartalan energiaellátásáról is gondoskodik. tovább épül a szerencsi, a szolnoki és a mezőhegyesi cukorgyár erőműve. a cukorgyártó berendezések bővítésére, korszerűsítésére 50 millió forintot költenek. a munkaerőhiány enyhítésére 30 forgó-rakodó dömpér és 14 csehszlovák gyártmányú autóbagger rakodógép munkábaállítását tervezik. a tároláshoz 70 000 tonna műanyagfóliát szereznek be, amely újabb 25 000 vagon cukorrépa befedését teszi lehetővé. /mti/

--

bb 49. a monacoi unesco bizottság

tné-lm zs

1964. február 24.

által rendezett nemzetközi iskolai bélyegkiállítás harmadik díját a zsűri a budapesti rottenbiller utcai általános iskolának ítélte. /mti/

--

bb 50. közlekedési balesetek

j zs-lm zs

1964. február 24.

a 9. kerület, petőfi-híd boráros téri lejárójánál figyelmen kívül ment át az uttesten németh györgyné, 56 éves budapesti lakos, és elütötte egy autóbusz. a gyalogos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 11. kerület, móróczi zsigmond körtéren burger károly 71 éves nyugdíjas ittás állapotban nekiment a megállóból kiinduló villamosnak. az idős ember a helyszínen meghalt.

az 1. kerület, vérmező ut 14. szám előtt bercsényi ilona 65 éves nyugdíjas, budapesti lakos figyelmen kívül ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

a 13. kerület, váci ut 170/a. számú ház előtt mészáros józsef 50 éves budapesti lakos ittás állapotban felugrott egy mozgó 55-ös villamosra. súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

16.10/a

- 29 -

bb 51. nemzetközi tanácskozás a kukoricatermesztés gépesítéséről

k ie-lm ká

1964. február 24.

nemzetközi tanácskozás kezdődött hétfőn a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben a kukorica-termesztés és betakarítás gépesítésének fejlesztéséről. az ötnapos megbeszélésen bolgár, csenszlovák, lengyel, magyar, német, román és szovjet szakemberek vesznek részt. a tanácskozás célja: kialakítani a nemzetközi munkamegosztást a kukoricatermesztés gépesítésével kapcsolatos kutatásokban, s összehangolni a szocialista országok ezirányú munkáját. /mti/

-. -

bb 52. budapestre érkezett a royal shakespeare company együttese

t bi/tr szb fm

1964. február 24.

a royal shakespeare company együttese hétfőn budapestre érkezett. az angol vendégművészeket a ferihegyi repülőtéren a kulturális kapcsolatok intézetének és a nemzetközi koncertigazgatóságának több vezető munkatársa fogadta. megjelent a repülőtéren sir ivor thomas montague pink, anglia budapesti nagykövete is.

a világhírű társulat február 25-én és 26-án a tévedések vigjátékát, 27-én és 28-án a Lear király-t mutatja be a vigszínházban. ugyanezzel a két darabbal mutatkozott be európai körútjának első két állomáshelyén: berlinben és prágában és ugyan ezzel a műsorral utazik majd tovább budapestről belgrádba, további állomásai: bukarest, varsó, helsinki, Leningrád és moszkva.

- külföldi vendégjátéksorozatunkkal - mondotta peter brook, a társulat háromtagú művészeti vezetőségének tagja, a Lear király rendezője - a shakespeare jubileumi év sikeréhez kívánunk hozzájárulni. célunk, hogy a vendéglátó országokban művészi és személyes kapcsolatokat teremtsünk azokkal az emberekkel, akik ugyanazon a területen dolgoznak, mint mi. berlinben és prágában nagyon szívesen fogadtak bennünket, és úgy gondolom, valóban élő, meglévő kapcsolatok alakultak ki társulatunk színészei és az ottani művészek között. reméljük, hogy ugyanezt mondhatjuk majd budapesti látogatásunk után is. ebben annál is inkább bizunk, mert már sokat hallottunk a magyarországi shakespeare-kultusról, tudjuk, hogy a magyarok shakespeare-t szinte saját „nemzeti drámaírójuknak” tekintik. ezért budapesti bemutatkozásunk elé különösen nagy várakozással tekintünk.

- műsorunkat - folytatta nyilatkozatát peter brook - úgy állítottuk össze, hogy shakespeare életművének két legellentéte-séből végletét mutassuk meg.

/folyt. köv./
16.40/a

- 30 -

bb 52. /budapestre érkezett... 1. folyt./- szb

a Lear-királyt legmonumentálisabb, legnehezebb művének tartjuk, s ezzel a könnyed, játékos tévedések vigjátékát állítottuk szembe. játékstílusunkról csak annyit mondhatok, hogy a bemutatott darabokat nem valamiféle dokumentációs korhűséggel kívánjuk színpadra állítani, mert shakespeare-t ma is ható, élő írónak tekintjük. műveiben a ma is érvényes, a mának szóló mondanivalót akarjuk megtalálni és kidomborítani.

peter brook a továbbiakban elmondotta, hogy a budapesten vendégszereplő 35 színész a royal shakespeare company teljes társulatának nem egészen a fele. az együttes angliában egyidőben két helyen, stratford-on-avonban, shakespeare szülővárosában és a londoni aldwych színházban tartja előadásait. műsorán shakespeare művei mellett modern színdarabok is szerepelnek. a hazánkban is színre kerülő Lear király-t 1962 novemberében mutatták be stratfordban, majd egy hónappal később londonban. ugyanezzel az előadással szerepelt a társulat 1963-ban párizsban a nemzetek színházában. az együttes otthon maradt tagjai clifford williamsnak, a tévedések vigjátéka rendezőjének irányításával stratfordban már megkezdte a próbákat az áprilisban kezdődő nagy shakespeare-ciklusra. az utazásban résztvevő csoport a vendégjáték-sorozat után júniusban csatlakozik hozzájuk. /mti/

-. -

bb 53. színháztudományi dokumentációs kiállítás a színháztudományi intézetben

i bi/tr szb fm

1964. február 24.

„színháztudomány és élő színház”, címmel hétfőn dokumentációs kiállítás nyílt a színháztudományi intézetben. a részben fotómásolatokból, részben eredeti kéziratokból, könyvekből, tudományos kiadványokból összeállított anyag nyomon kíséri a magyar színház történetét és színházelmélet fejlődését az 1790-es évektől napjainkig. a legrégebbi bemutatott könyv endrődy jános: a magyar játékszín című négykötetes munkája, amely 1794-ben jelent meg és amelynek előszavában a szerző ismerteti kelemen lászló szintársulatnak működését 1790-től 1794-ig. ettől az első magyar színház-történettel kezdve szemlélteti a kiállítás nagy színház-történe-szeink, többek között váli béla, bayer józsef, rédey tivadar, alexander bernát munkásságát a jelenleg működő színháztudományi intézetünk tevékenységéig. térkép tünteti fel az intézetnek a világ számos hasonló intézményével fenntartott tudományos kapcsolatait. /mti/

-. -

16.50/a

- 31 -

Handwritten signature

bb 54. elhunyt szatmári sándor, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa

k hi szb sr

1964. február 24.

elhunyt 86 éves korában szatmári sándor, a népművészet mestere, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a magyar partizán szövetség tagja. szatmári sándor a tanácsköztársaság alatt a katonai akadémia politikai megbízottja és a magyar tanítók szakszervezetének főtitkára volt. a tanácsköztársaság leverése után hat évi börtönre ítélték, azonban a szovjetunió csere-akcióval szabadította ki. a szovjetunióban a moldovai kormányzótanács tagja és népbiztos helyettes volt, majd más gazdasági és politikai funkciókat töltött be. 1956 márciusában tért vissza Magyarországra. szatmári sándort az MSZMP 12. kerületi bizottsága és a magyar partizán szövetség saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása 26-án, szerdán délután 1 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 55. gyűjtik a vizet a rakacai mesterséges tárolóban

vid Lk-Lm szf

1964. február 24.

még mindig 30 centiméteres jégtakaró fedi a borsodmegyei rakacai tavat. a napközbeni felmelegedés hatására azonban a rakaca patak most már naponta 250-300.000 köbméter vizet szállít a tóba, a mintegy 250 négyzetkilométernyi vízgyűjtő területől. a télen leesett hó, valamint az eddigi esőzések mennyiségéből arra következtetnek, hogy még mintegy 2.5 millió köbméter vízre számíthatnak. ez a vízmennyiség elegendő a tó feltöltéséhez, hogy a nyáron megfelelő mennyiségű vizet adhasson a sajtó-menti iparteleknek, többek között a borsodi vegyikombinátnak, a berentei hőerőműnek, valamint a regionális vízrendszerbe bekapcsolt mintegy 30 községnek. a rakacai mesterséges víztároló kifolyóit hétén lezárták, s a patakból érkező vizet most már a gát mögött gyűjtik össze. a tóban jelenleg mintegy 2.5 millió köbméter vizet tárolnak, ezt növelik 5 millió köbméterre. /mti/

--

16.55/a

- 32 -

W

bb 56. németh gyula csehszlovákiai vendégszereplésre utazott

k ol/tr-lm fm

1964. február 24.

németh gyula karmester csehszlovákiai vendégszereplésre utazott. karlovy vary-ban és mariánské lazneban vezényel egy-egy koncertet. műsorán beethoven, csajkovszkij, mozart és mai cseh szerzők művei szerepelnek. /mti/

--

bb 57. kohász-üdülőt avattak debrecenben

vid Lk-Lm szf

1964. február 24.

hétfőn délben az üdülővezető nyilvánított debreceni parkerdőben felavatták a 16 millió forint költséggel felépült kohász-üdülőt. az ünnepi eseményen megjelent somogyi miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a SZOT elnöke, brutyó jános, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a SZOT főtitkára, polyák jános, az országgyűlés alelnöke, a vasas szakszervezet főtitkára, gódor ferenc, az MSZMP hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, bugár jánosné, a SZOT titkára, valkó Mihály, az MSZMP debreceni városi bizottságának első titkára.

a SZOT támogatásával, a Lenin kohászati művek, az ózdi kohászati üzemek és a borsodnádasdi lemezárugyár közös összefogásával emelt, minden igényt kielégítő gyógyüdülő földszintjén termálmedence szolgálja az ízületi betegségekben szenvedők gyógykezelését. a háromemeletes épület 70 szobájában turnusonként 142 dolgozó üdülhet. a nyári hónapokban, iskolaszünetben családos üdültetésre is nyílik mód.

az ünnepélyes avatáson dr. barta károly, a debreceni városi tanácsa végrehajtó bizottságának elnökhelyettese mondott megnyitó beszédet, majd polyák jános, a vasas szakszervezet főtitkára adta át rendeltetésének az új létesítményt. elmondotta, hogy az üdülőben évente 3 500 dolgozót gyógykezelhetnek.

az új kohász-üdülő március 19-én fogadja első vendégeit. /mti/

--

17.40/a

W

- 33 -

bb 58. egységesítik a meteorológiai mérőműszereket

1 csj/sk-lm ká

1964. február 24.

a meteorológiai kutatások összehangolását nehezítette eddig az országokint különböző típusu mérőműszerek használata, ezért az európai szocialista országok meteorológiai szolgálata szakértői csoportot alakított, amely gondoskodik a meteorológiai kutatásokban, kísérletekben használt műszerek egységesítéséről. a munkacsoport moszkvában megrendezésre kerülő első konferenciájára a magyar meteorológiai szolgálat képviselőjében dr. cselnai rudolf főosztályvezető helyettes és mezősi miklós mérnök utazott a szovjet fővárosba./mti/

--

bb 59. a bartók-vonósnégyes olaszországba utazott

k ol-lm fm

1964. február 24.

hétfőn olaszországi vendégszereplésre utazott a bartók vonósnégyes. az együttes öt koncertet ad - többek között rómban, sansepolcrobán és citta di castelloban./mti/

--

bb 61. a szakszervezetek országos tanácsának tiltakozó távirata portugál politikai foglyok érdekében

k áe/tr-lm fm

1964. február 24.

a szakszervezetek országos tanácsa táviratot intézett a portugáliai peniche-erőd igazgatójához. a távirat a szervezett magyar dolgozók tiltakozását tolmácsolja az erődben sinylódó 110 politikai foglyot sújtó brutális bánásmód ellen. a magyar dolgozók követelik: vessenek véget a kegyetlenkedéseknek és tartsák tiszteltben az ENSZ alapokmánya és a nemzetközi munkaügyi szervezet egyezményei által biztosított emberi és szakszervezeti jogokat./mti/

--

17.52/a

- 34 -

bb 60. 1963-ban több mint 31 millió mozilátogató - ifjúsági filmszínház lesz a mátra - új mozival gazdagodik a főváros - a főmo sajtótájékoztatója

t s/gk szb fm

1964. február 24.

a fővárosi moziüzemi vállalat munkatársai hétfőn sajtótájékoztatón ismertették az újságírókkal az elmúlt év most elkészült statisztikáit, valamint terveiket.

bevezetőben elmondották, hogy 1963-ban több mint 31 millió látogatója volt a budapesti filmszínházaknak. az elmúlt évben nagy sikerrel játszották a magyar filmeket, huszonkét új hazai produkciót mutattak be, amelyeket 6 625 000-en néztek meg, a leg-többen - 732 000-en - a „mici néni két élete„ című vígjátékot látták. több mint 600 000 nézője volt „a meztelen diplomata„ című vígjátéknak és csaknem 400 000-en tekintették meg a „főhábér„ című bűnügyi filmet. sokan váltottak jegyet „a szélhámosnő„ a „hogyan állunk fiatalember?„, valamint a „párbeszéd„ című alkotásokhoz. remélhetőleg a magyar filmek látogatottsága az idén tovább növekszik. a „hattyúdal„ című alkotást például öt hét alatt 400 000-en nézték meg budapesten. ugyanilyen sikernek örvendenek a magyar filmgyártás nemzetközileg is elismert rövidfilmjei. a múlt évben 84 950 előadáson tűzték műsorra a kisfilmeket. több mint 750 ezren nézték meg a „csendélet„ és körülbelül 300 ezren a „te„ című rövidfilmeket.

mind több fiatal látogatója rendszeresen a mozikat. számukra matinékat, iskolai előadásokat rendeznek, ifjúsági bérleteket bocsátanak ki. ebből a célból a főmo 165 budapesti iskolával szocialista szerződést kötött. a vállalat az iskolák rendelkezésére bocsátja különböző rendezvényeikhez egy-egy mozitermet, a tanulók pedig közösen résztvesznek az ajánlott filmek vetítésén.

a következő hónapok terveivel kapcsolatban elmondották, hogy március közepétől a mátra mozi, - ahol eddig ismeretterjesztő kisfilmeket vetítettek - ifjúsági filmszínházzá alakul. délelőtt a 14 éven aluli, a délutáni előadásokon pedig a 14 éven felüli gyermekek részére készült filmeket vetítik.

a közönség kívánságára az idegennyelvű előadásokat március-tól a gorkij filmszínházban tartják, ahol szélesvásznú alkotásokat is lehet vetíteni. ugyancsak a közönség kívánságára a következő négy hét szombatjain este fél 11, illetve 11 órai kezdettel műsorral egybekötött előadást rendeznek az uránia, a vörös csillag, a május 1., az újpesti alkotmány, a kőbányai munkás, a kispesti hunyadi és a pestlőrinci madách moziban. ezeken az előadásokon több fővárosi művész is fellép.

/ folyt.köv./

18.10/a

- 35 -

bb 64. akadémiai székfoglaló

k ms/gg-lm zs

1964. február 24.

tolnai gábor akadémikus hétfőn tartotta székfoglalóját a magyar tudományos akadémián barokk-problémák címmel./mti/

--

bb 65. hevesi gyula akadémikus

i ms/gg-lm zs

1964. február 24.

a magyar tudományos akadémia alelnöke hétfőn belgrádba utazott. hevesi akadémikus több tudományos előadást tart a jugoszláv fővárosban./mti/

--

bb 66. ülést tartott a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetősége

t tf/tr-lm fm

1964. február 24.

a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetősége hétfőn ülést tartott a rátkai színészklubban.

a tanácskozáson dr. nagy sándor, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője a minisztérium művészeti intézményeinek és vállalatának 1964. évi tervéről és költségvetéséről, mikes gyula, a magyar rádió gazdasági igazgatója és fazekas lászló, a magyar televízió gazdasági igazgatója a magyar rádió- és televízió idei terveiről és költségvetéséről tájékoztatta a központi vezetőséget.

a beszámolókat vita követte, majd vass imre, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára ismertette a művészeti szakszervezetek 1964. évi költségvetését, amelyet a központi vezetőség egyhangulag elfogadott./mti/

--

19.20/a

- 38 -

bb 67. időjárásjelentés

tr-lm la

1964. február 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. február 24-én, hétfőn este:

a hőmérséklet kissé emelkedik.

várható időjárás kedd estig: felhős idő, nyugaton néhány helyen havasesővel, esővel. élénk déli szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden plusz 1, plusz 5 fok között./mti/

--

2045

1964

Vd 9e

-39-

MTI.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 25.

bb 1. film a filmről - új csillagászati rövidfilmek -

is/hné-lm fm 1964. február 25.

a magyar filmgyártó vállalat stúdiójában újabb ismeretterjesztő és népszerű tudományos rövidfilmek forgatását fejezték be. többek között két csillagászati kisfilmet készítettek. „csillagunk a nap”, a címe györgy istván rendező színesfilmjének, amely a napban végbemenő folyamatokat és ezeknek a földön észlelhető hatását mutatja be. - hárs Mihály rendező és vancsa Lajos operatőr „színes csillagvilág”, címmel arról készített filmet, hogyan segíti a színképelemzés a világegyetem megismerését. korompai Márton rendező „film a filmről”, című alkotása korunk egyik legnépszerűbb művészeti ágának klasszikus kifejező eszközeit ismerteti. több rendező - eizenstejn, pudovkin, csuhraj, fábray - egy-egy filmjének néhány részlete illusztrálja ezt az értékes filmtörténeti munkát. a tervek szerint a közeljövőben elkészítik a folytatását is, amely a beszéd, hang, zene és a zörejek hatásával foglalkozik.

szabó d. páál rendező és tiefbrunner lászló „a szín, mint élmény”, című munkája a színek lélektani hatását kutatja és bemutatja, milyen különbségek vannak a fizikai és az élményszínek között.

a filmstúdió kiemelkedő alkotása a „kibernetika”, című munka. rendező és operatőr somló tamás. érdekes tudományos problémát vet fel a film, mi a hasonlóság az idegrendszer működése és a kibernetika között.

dévényi lászló rendező „százmillió volt”, című rövidfilmjében a villámok keletkezését és e jelenség lényegét mutatja be. kísérleteken./mti/

-. -

- 1 -

KE